

norden

Nordisk Ministerråd
Nordisk Råd

Helsingforsaftalen

Samarbejdsoverenskomst
mellem Danmark, Finland,
Island, Norge og Sverige

1996
Dansk

norden

Helsingforsaftalen

Helsingforsaftalen

ANP 2010:741

© Nordisk Ministerråd, København 2010

ISBN 978-92-893-2100-6

Tryk: Rosendahls - Schultz Grafisk a/s

Omslag: Jette Koefoed PUB/NMR

Layout: Klaus Munch Haagensen PUB/NMR

Omslagsfoto: Bee-Line

Oplag: 2000

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene i den nordiske miljøsvanemærkeordning.

Publikationen kan bestilles på www.norden.org/order.

Flere publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Faks (+45) 3396 0202

www.norden.org

Nordisk Råd

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0400

Faks (+45) 3311 1870

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrede områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Indhold

Præambler til overenskomsten	5
Indledende bestemmelse	9
Retsligt samarbejde.....	9
Kulturelt samarbejde.....	10
Socialt samarbejde	12
Økonomisk samarbejde.....	13
Samarbejde på samfærdselens område.....	14
Samarbejde på miljøbeskyttelsesområdet	15
Samarbejdet i øvrigt	16
Særlige overenskomster	17
Formerne for nordisk samarbejde	17
Nordisk Råd	18
Nordisk Ministerråd.....	23
Ændring af overenskomsten.....	25
Slutbestemmelser	26
Slutbestemmelser til overenskomsten af den	
23. marts 1962.....	26
13. februar 1971	27
11. marts 1974	27
15. juni 1983.....	28
6. maj 1985.....	28
21. august 1991.....	29
18. marts 1993	29
29. september 1995	30
Liste over fodnoter.....	30

Helsingforsaftalen

Samarbejdsoverenskomst mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige (Helsingforsaftalen).

Overenskomsten undertegnedes den 23. marts 1962 og trådte i kraft den 1. juli samme år. Den oprindelige tekst er ændret ved overenskomster, som undertegnedes den 13. februar 1971, den 11. marts 1974, den 15. juni 1983, den 6. maj 1985, den 21. august 1991, den 18. marts 1993 og den 29. september 1995. De seneste ændringer trådte i kraft den 2. januar 1996.

Præambel til overenskomsten af 23. marts 1962

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som yderligere vil fremme det nære fællesskab, der i kultur samt i rets- og samfundsopfattelse består mellem de nordiske folk og yderligere vil udvikle samarbejdet mellem de nordiske lande;

som tilstræber at gennemføre ensartede retsregler i de nordiske lande i så mange henseender som muligt;

som på alle de områder, hvor forudsætningerne derfor er til stede, vil tilvejebringe en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem landene;

som vil fortsætte det for landene betydningsfulde samarbejde inden for Nordisk Råd og inden for de øvrige samarbejdsorganer;

er blevet enige om følgende bestemmelser:

Præambel til overenskomsten af 13. februar 1971

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som vil styrke og yderligere udbygge det institutionelle grundlag for samarbejdet mellem de nordiske lande;

som med henblik herpå finder det formålstjenligt at ændre samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande;

som derfor har besluttet at indføre de grundlæggende bestemmelser om Nordisk Råd i samarbejdsoverenskomsten;

som tillige har besluttet i samarbejdsoverenskomsten at indføre bestemmelser om Nordisk Ministerråd med beføjelser for hele det nordiske samarbejdsområde;

er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 11. marts 1974

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som ved overenskomst af 13. februar 1971 har ændret samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande;

som finder det formålstjenligt at foretage visse yderligere ændringer i og tilføjelser til overenskomsten; er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 15. juni 1983

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som ved overenskomster af 13. februar 1971 og 11. marts 1974 har ændret samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande;

som finder det formålstjenligt at foretage visse ændringer i overenskomsten for at give Færøerne og Åland øget repræsentation i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd og for at give Grønland samme repræsentation i disse organer;

er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 6. maj 1985

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som ved overenskomster af 13. februar 1971, 11. marts 1974 og 15. juni 1983 har ændret samarbejds-overenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande, og

som ønsker at effektivisere det nordiske samarbejdes arbejdsformer;

er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 21. august 1991

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som ved overenskomster af 13. februar 1971, 11. marts 1974, 15. juni 1983 og 6. maj 1985 har ændret

samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande, og
som finder det formålstjenligt med visse ændringer af Nordisk Råds organisation og arbejdsformer;
er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 18. marts 1993

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,
som ved overenskomster af 13. februar 1971, 11. marts 1974, 15. juni 1983, 6. maj 1985 og 21. august 1991 har ændret samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande, og
som ønsker at forny og udvikle det nordiske samarbejde i lyset af de nordiske landes udvidede deltagelse i det europæiske samarbejde;
er blevet enige om følgende:

Præambel til overenskomsten af 29. september 1995

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,
som ved overenskomst af 13. februar 1971, 11. marts 1974, 15. juni 1983, 6. maj 1985, 21. august 1991 og 18. marts 1993 har ændret samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande, og
som ønsker at forny og udvikle det nordiske samarbejde i lyset af de nordiske landes udvidede deltagelse i det europæiske samarbejde;
er blevet enige om følgende:

Indledende bestemmelse

ARTIKEL 1^{1,8}

De kontraherende parter skal bestræbe sig på at bevare og yderligere udvikle samarbejdet mellem landene på det retslige, det kulturelle, det sociale og det økonomiske område såvel som i spørgsmål vedrørende samfærdigheden og miljøbeskyttelsen.

De kontraherende parter bør rådføre sig med hinanden i spørgsmål af fælles interesse, som behandles i europæiske og andre internationale organisationer og konferencer.

Retsligt samarbejde

ARTIKEL 2⁹

Ved udformningen af love og andre retsregler i de nordiske lande skal statsborgere i de øvrige nordiske lande sideslilles med landets egne statsborgere. Dette gælder inden for samarbejdsoverenskomstens virkeområde.

Undtagelse fra første stykke kan dog gøres, hvis krav om statsborgerskab er grundlovsfæstet, nødvendigt på grund af andre internationale forpligtelser eller det i øvrigt af særlige grunde skønnes nødvendigt.

ARTIKEL 3

De kontraherende parter skal søge at lette adgangen for statsborgere i et nordisk land til at opnå statsborgerskab i et andet nordisk land.

ARTIKEL 4

De kontraherende parter skal fortsætte lovgivnings-samarbejdet med henblik på at opnå den størst mulige overensstemmelse på privatrettens område.

ARTIKEL 5

De kontraherende parter bør tilstræbe ensartede bestemmelser om forbrydelser og strafferetlige retsfølger.

Med hensyn til forbrydelser, der er begået i et nordisk land, bør efterforskning og strafforfølgning i videst mulig udstrækning kunne finde sted også i et andet nordisk land.

ARTIKEL 6

De kontraherende parter skal tilstræbe indbyrdes sam-ordning af anden lovgivning end den her nævnte på områder, hvor dette findes hensigtsmæssigt.

ARTIKEL 7

Enhver af de kontraherende parter bør virke for at gennemføre sådanne bestemmelser, at afgørelser truffet af domstole eller andre myndigheder i et andet nordisk land tillige kan fuldbyrdes inden for partens område:

Kulturelt samarbejde

ARTIKEL 8²

I alle de nordiske lande skal undervisningen og ud-dannelsen i skolerne i passende omfang omfatte undervisningen i de øvrige nordiske landes, herunder Færøernes, Grønlands og Ålands sprog, kultur og almindelige samfundsforhold.

ARTIKEL 9

Enhver af de kontraherende parter bør opretholde og øge mulighederne for, at studerende hjemmehørende i et andet nordisk land, kan drive studier og aflægge eksaminer ved sine uddannelsesinstitutioner. En del-eksamen bestået i et nordisk land bør i størst mulig udstrækning anerkendes og medregnes ved afsluttende eksaminer i et andet nordisk land.

Økonomisk støtte fra hjemlandet bør kunne ydes, uanset til hvilket land studierne henlægges.

ARTIKEL 10

De kontraherende parter bør samordne den af det offentlige anordnede uddannelse, der tager sigte på at give beføjelse til at udøve bestemte erhverv.

Sådan uddannelse bør så vidt muligt give samme beføjelse til erhvervsudøvelse i alle de nordiske lande. Der kan dog stilles krav om sådan tillægsuddannelse, som nødvendiggøres af hensyn til nationale forhold.

ARTIKEL 11

På de områder, hvor et samarbejde er hensigtsmæssigt, bør udbygningen af uddannelsesinstitutionerne samordnes gennem stadigt samvirke om udbygningsplanerne og disses gennemførelse.

ARTIKEL 12

Samarbejde på forskningens område bør være således tilrettelagt, at disponible forskningsbevillinger og andre midler samordnes og udnyttes på den bedst mulige måde, blandt andet ved oprettelse af fælles institutioner.

ARTIKEL 13

Med det formål at støtte og styrke den kulturelle udvikling skal de kontraherende parter fremme det frie

nordiske folkeoplysningsarbejde og udvekslingen inden for litteratur, kunst, musik, teater, film og de øvrige kulturområder, hvorved blandt andet de muligheder, som radio og fjernsyn frembyder, bør udnyttes.

Socialt samarbejde

ARTIKEL 14

De kontraherende parter skal bestræbe sig på at bevare og videreudvikle det fælles nordiske arbejdsmarked efter de retningslinjer, der er blevet afstukket i tidligere aftaler. Arbejdsanvisning og erhvervsvejledning skal samordnes. Udvekslingen af praktikanter skal være fri.

Ensartethed i udformningen af de nationale regler vedrørende arbejderbeskyttelse og lignende spørgsmål bør tilstræbes.

ARTIKEL 15

De kontraherende parter skal virke for, at statsborgere i et nordisk land ved ophold i et andet nordisk land i størst mulig udstrækning skal kunne oppebære sådanne sociale ydelser, som ydes i opholdslandet til dettes egne statsborgere.

ARTIKEL 16

De kontraherende parter skal videreudvikle samarbejdet med hensyn til sundheds- og sygevesen, alkoholikerforsorg samt børne- og ungdomsforsorg.

ARTIKEL 17

Enhver af de kontraherende parter skal virke for, at medicinsk, teknisk eller anden lignende sikkerhedskontrol udføres på en sådan måde at attester vedrørende kontrollen kan anerkendes i de øvrige nordiske lande.

Økonomisk samarbejde

ARTIKEL 18

De kontraherende parter skal med henblik på at fremme det nordiske økonomiske samarbejde på forskellige områder rådføre sig med hinanden i spørgsmål vedrørende den økonomiske politik. I denne forbindelse bør opmærksomheden rettes mod mulighederne for at samordne foranstaltninger, som iværksættes i konjunkturudjævrende øjemed.

ARTIKEL 19

De kontraherende parter tilsigter så vidt muligt at fremme produktions- og investeringssamarbejde mellem deres lande og herunder søge at lægge forholdene til rette med henblik på direkte samarbejde mellem virksomheder i to eller flere af de nordiske lande. De kontraherende parter bør som et led i et videre internationalt samarbejde stræbe efter at opnå en hensigtsmæssig arbejdsdeling imellem landene for så vidt angår produktion og investeringer.

ARTIKEL 20

De kontraherende parter skal virke for den størst mulige frihed for kapitalbevægelser mellem de nordiske lande. Fælles løsninger af andre betalings- og valuta-spørgsmål af fælles interesse skal tilstræbes.

ARTIKEL 21

De kontraherende parter skal bestræbe sig på at befæste det samarbejde, der tidligere er blevet indledt med henblik på at fjerne handelsskrankerne imellem de nordiske lande, samt så vidt muligt yderligere at styrke og udvikle dette samarbejde.

ARTIKEL 22

De kontraherende parter skal i internationale handelspolitiske spørgsmål, såvel hver for sig som i fællesskab, søge at fremme nordiske interesser og med henblik herpå rådføre sig med hverandre.

ARTIKEL 23

De kontraherende parter skal virke for samordning af de toldtekniske og toldadministrative bestemmelser samt for sådanne forenklinger i toldanliggender, som er egnede til at lette samfærdselen mellem landene.

ARTIKEL 24

Bestemmelserne vedrørende den nordiske grænsehandel skal udformes således, at grænseområdernes indbyggere påføres mindst muligt ulempe.

ARTIKEL 25

Når der foreligger behov og forudsætninger for fælles økonomisk udbygning af sådanne territorier inden for to eller flere kontraherende parters områder, som grænser op til hverandre, skal disse parter sammen søge at fremme en sådan udbygning.

Samarbejde på samfærdselens område

ARTIKEL 26

De kontraherende parter skal bestræbe sig på at befæste det samarbejde, der tidligere er indledt på samfærdselens område, samt søge at udvikle dette samarbejde med henblik på at lette forbindelserne og vareudvekslingen mellem landene og opnå en hensigtsmæssig løsning af de problemer, som måtte forekomme på dette område.

ARTIKEL 27

Bygning af samfærdselsforbindelser, der berører to eller flere kontraherende parters områder, skal ske i samråd mellem de berørte parter.

ARTIKEL 28

De kontraherende parter skal søge at bevare og videreudvikle det samarbejde, der har ført til, at deres territorier udgør ét paskontrolområde. Kontrollen med rejsende, som passerer grænser mellem nordiske lande, skal også i øvrigt forenkles og samordnes.

ARTIKEL 29

De kontraherende parter skal samordne arbejdet for øget trafiksikkerhed

Samarbejde på miljøbeskyttelsesområdet

ARTIKEL 30³

De kontraherende parter skal ved udformningen og gennemførelsen af national lovgivning i størst muligt omfang ligestille de øvrige kontraherende parters miljøbeskyttelsesinteresser med deres egne.

ARTIKEL 31³

De kontraherende parter skal tilstræbe harmonisering af deres miljøbeskyttelsesregler med henblik på at opnå den størst mulige overensstemmelse for så vidt angår normer og retningslinjer forud for udtømmning af forurening, anvendelse af miljøgifte samt andre miljøforstyrrelser.

ARTIKEL 32³

De kontraherende parter skal tilstræbe samordning for så vidt angår udvælgelse af naturværns- og friluftsområdet samt fredning og andre foranstaltninger til beskyttelse af vækster og dyr.

Samarbejdet i øvrigt

ARTIKEL 33⁸

De kontraherende parters deltagelse i europæisk og andet internationalt samarbejde giver gode muligheder for samarbejde til fordel for nordiske statsborgere og virksomheder. Der påhviler i denne sammenhæng regeringerne et særligt ansvar for at varetage fælles interesser og vurderinger.

ARTIKEL 34

Embedsmænd, som tilhører en kontraherende parts udenrigstjeneste, og som forretter tjeneste uden for de nordiske lande, skal, i det omfang det er foreneligt med hans tjenstlige pligter og det ikke møder hindringer fra det lands side, hvori vedkommende forretter tjeneste, tillige bistå statsborgere fra et andet nordisk land, såfremt dette ikke har nogen repræsentation på det pågældende sted.

ARTIKEL 35

De kontraherende parter bør, når som helst det findes muligt og hensigtsmæssigt, samordne deres virksomhed vedrørende bistand til og samarbejde med udviklingslandene.

ARTIKEL 36

Foranstaltninger, der tager sigte på at udbrede øget kendskab til de nordiske lande og det nordiske samarbejde, bør iværksættes i nært samarbejde mellem de kontraherende parter og deres organer for oplysning i udlandet. Hvor det skønnes hensigtsmæssigt, kan det gøres ved fælles optræden.

ARTIKEL 37

De kontraherende parter skal virke for, at forskellige områder inden for den offentlige statistik samordnes.

Særlige overenskomster

ARTIKEL 38³

Nærmere bestemmelser om samarbejdet inden for de nu angivne områder kan fastsættes i særlige overenskomster.

Formerne for nordisk samarbejde

ARTIKEL 39⁴

For at gennemføre og videreudvikle det nordiske samarbejde i henhold til denne og andre overenskomster bør de nordiske lande til stadighed rådføre sig med hinanden og, hvor behov foreligger, træffe samordnende foranstaltninger.

ARTIKEL 40^{4,8}

Samarbejdet finder sted i Nordisk Råd, i Nordisk Ministerråd, på statsministrenes, på udenrigsministrenes

samt på andre ministres møder, i særlige samarbejdsorganer og mellem landenes fagmyndigheder.

ARTIKEL 41

Bestemmelser, som er blevet til efter samarbejde mellem to eller flere kontraherende parter, må ikke ændres af en part, medmindre de øvrige parter underrettes derom. Sådant underretning kræves dog ikke i hastende tilfælde, eller hvor det drejer sig om bestemmelser af mindre betydning.

ARTIKEL 42

Myndighederne i de nordiske lande skal kunne korrespondere direkte med hverandre i andre anliggender end sådanne, som ifølge deres natur eller af anden grund bør behandles ved udenrigstjenestens foranstaltning.

ARTIKEL 43³

I det nordiske samarbejde bør der iagttages størst mulig offentlighed.

Nordisk Råd⁵

ARTIKEL 44^{5,2}

I Nordisk Råd samarbejder de nordiske landes samt Færøernes, Grønlands og Ålands folkevalgte forsamlinger, landenes regeringer, Færøernes landsstyre, Grønlands landsstyre samt Ålands landskapsstyrelse. Rådet er initiativtagende og rådgivende i spørgsmål, som angår samvirket mellem disse lande eller nogle af dem og Færøerne, Grønland og Åland, samt har i øvrigt de opgaver, der fremgår af denne og andre overenskomster.

ARTIKEL 45⁵

Rådet kan vedtage rekommandationer og rette andre henvendelser eller afgive udtalelser til en eller flere af de nordiske landes regeringer eller til Ministerrådet.

ARTIKEL 46⁵

Ud over hvad der særligt er aftalt, bør Rådet gives lejlighed til at udtale sig om nordiske samarbejdsspørgsmål af større betydning, når dette ikke er umuligt af tidshensyn.

ARTIKEL 47^{5,2,8}

Rådet består af 87 valgte medlemmer, regeringsrepræsentanter og repræsentanter for Færøernes landsstyre, Grønlands landsstyre samt Ålands landskapsstyrelse.

Af medlemmerne vælger Danmarks folketing seksten, Finlands riksdag atten, Islands allting syv, Norges storting og Sveriges riksdag hver tyve, samt Færøernes lagting, Grønlands landsting og Ålands lagting hver to. Desuden vælger hver forsamling et tilsvarende antal suppleanter.

Valg af medlemmer og suppleanter foretages årligt og gælder for tiden indtil næste valg. Ved valg skal forskellige politiske meningsretninger gives repræsentation i Rådet.

Kun medlemmer af den forsamling, der har foretaget valget, kan være valgt medlem eller suppleant i Rådet.

Regeringerne, landsstyrene og landskapsstyrelsen udpeger blandt deres medlemmer det antal repræsentanter, de ønsker.

ARTIKEL 48^{5,2,8,9}

Danmarks Riges delegation består af de af Folketinget valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter samt Færøernes og Grønlands i andet stykke

nævnte delegationer. Finlands delegation består af de af Riksdagen valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter samt af Ålands i andet stykke nævnte delegation. For hvert af de øvrige lande består delegationen af den folkevalgte forsamling valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter.

Færøernes delegation består af de af Lagtinget valgte medlemmer og de af landsstyret udpegede repræsentanter. Grønlands delegation består af de af Landstinget valgte medlemmer og de af Landsstyret udpegede repræsentanter. Ålands delegation består af de af Lagtinget valgte medlemmer og de af Landskapsstyrelsen udpegede repræsentanter.

Ved „delegation“ forstås i artikel 58, andet stykke, landets delegation.

ARTIKEL 49^{5,2}

Regeringsrepræsentanterne samt landsstyrrernes og landskapsstyrelsens repræsentanter har ikke stemmeret i Rådet.

I spørgsmål, som angår anvendelsen af overenskomster mellem visse lande, har kun medlemmer fra disse lande stemmeret.

ARTIKEL 50⁵

Rådets organer er plenarforsamlingen, præsidiets og udvalgene.

ARTIKEL 51^{5,7,9}

Plenarforsamlingen består af alle medlemmer af Rådet.

Plenarforsamlingen holder ordinær session mindst én gang om året. Ekstraordinære sessioner eller temasessioner holdes, når Præsidiets træffer beslutning herom, eller når mindst to regeringer eller mindst femogtyve valgte medlemmer begærer det.

Rådets beføjelser udøves af plenarforsamlingen, såfremt ikke andet er særligt foreskrevet.

Plenarforsamlingens forhandlinger er offentlige, såfremt plenarforsamlingen ikke beslutter andet.

ARTIKEL 52^{5, 6, 7, 9}

Plenarforsamlingen udpeger for et kalenderår ved den ordinære session et præsidium bestående af en præsident og det antal medlemmer, som er anført i Nordisk Råds forretningsorden.

Forskellige politiske meningsretninger skal være repræsenteret i præsidiet. Hvert land skal være repræsenteret i Præsidiet.

Medlemmerne af Præsidiet skal være valgte medlemmer af Rådet.

Præsidiet varetager Rådets løbende forretninger og repræsenterer i øvrigt Rådet i den udstrækning, som fremgår af denne overenskomst og Rådets forretningsorden.

Rådets formandskab varetages på skift af de nordiske lande i overensstemmelse med Nordisk Råds forretningsorden.

ARTIKEL 53⁵

Plenarforsamlingen bestemmer udvalgenes antal og virksomhedsområder. Udvalgene har til opgave at forberede sagernes behandling i Rådet.

ARTIKEL 54^{5,6,7,9}

Rådet bistås i sin virksomhed af et præsidiasekretariat.

ARTIKEL 55^{5,2,7,9}

Regeringerne, Færøernes landsstyre, Grønlands landsstyre, Ålands landskapsstyrelse, Ministerrådet, Rådets Præsidium og udvalgene samt ethvert medlem har ret til at stille forslag i Rådet.

ARTIKEL 56^{5,7}

Rekommandationer vedtages af plenarforsamlingen på grundlag af fremsat forslag herom.

Anden henvendelse (fremstilling) kan foretages af præsidiumet på grundlag af fremsat forslag herom.

Udtalelser afgives af plenarforsamlingen. Når Præsidiumet foretager henvendelse (fremstilling), afgives udtalelse af præsidiumet.

Præsidiumet skal til plenarforsamlingen anmelde de foranstaltninger, der er truffet i henhold til andet eller tredje afsnit.

ARTIKEL 57^{5, 7}

Et valgt medlem kan stille spørgsmål til en regering eller til Ministerrådet i anledning af beretning eller meddelelse, der er afgivet til Rådet, eller i øvrigt om emner, som angår det nordiske samarbejde.

ARTIKEL 58^{5,2,7}

Hver delegation svarer for udgifterne til sin deltagelse i Rådet.

Præsidiumet træffer for hvert budgetår bestemmelse om, hvorledes de fælles udgifter skal fordeles mellem delegationerne.

ARTIKEL 59⁵

Plenarforsamlingen fastsætter Rådets forretningsorden. Beslutning om vedtagelse af forretningsordenen eller om ændringer i denne kræver to tredjedels flertal blandt Rådets valgte medlemmer.

Nordisk Ministerråd⁵

ARTIKEL 60^{5,2}

I Nordisk Ministerråd samarbejder de nordiske landes regeringer.

Færøernes landsstyre, Grønlands landsstyre samt Ålands landskapsstyrelse deltager i Ministerrådets arbejde.

Ministerrådet træffer beslutninger i den udstrækning, som angives i denne og andre overenskomster mellem de nordiske lande. Også i øvrige samarbejdsspørgsmål har Ministerrådet ansvar for samarbejdet mellem de nordiske landes regeringer og mellem regeringerne og Nordisk Råd.

ARTIKEL 61^{5,1,2,8}

Medlemmer af en regering, et landsstyre eller landskapsstyrelsen kan i undtagelsestilfælde, på et møde være repræsenterede ved en dertil befuldmægtiget; dog skal mindst tre af landenes regeringer være repræsenterede ved regeringsmedlemmer.

Statsministrene har ansvaret for den overordnede samordning af nordiske samarbejdsspørgsmål. De bistås af et udpeget regeringsmedlem i hvert land (samarbejdsminister) og en statssekretær eller embedsmand i hvert land (medlem af den nordiske samarbejdskomite).

Formandskabet skifter mellem de nordiske landes regeringer efter nærmere aftale. Formandskabet har ansvaret for at samordne det nordiske regerings-samarbejde og for at tage de nødvendige initiativer. Formandskabet leder arbejdet i Ministerrådet, på andre ministermøder og ved regeringernes samråd om europæiske og andre internationale spørgsmål på alle niveauer.

Ministerrådet bistås i sin virksomhed af embedsmandskomiteer og af Ministerrådets sekretariat.

ARTIKEL 62⁵

Ministerrådet er beslutningsdygtigt, når repræsentanter for alle landene er til stede i Ministerrådet. I spørgsmål, som udelukkende angår visse lande, behøver dog kun disse lande at være repræsenterede.

Hvert land har én stemme i Ministerrådet.

Ministerrådets beslutninger skal være enstemmige. I procedurespørgsmål træffes beslutning dog ved almindeligt flertal blandt de i afstemningen deltagende. Står stemmetallet lige, er formandens stemme afgørende.

Undladelse af at afgive stemme er ikke til hinder for, at beslutninger træffes.

ARTIKEL 63^{5,2,8}

Ministerrådets beslutninger er bindende for de enkelte lande. Beslutninger vedrørende spørgsmål, som i henhold til et lands forfatning kræver den folkevalgte forsamlings godkendelse, binder dog ikke dette land, før forsamlingen har godkendt beslutningen. Kræves sådan godkendelse, skal Ministerrådet underrettes herom, inden Ministerrådet træffer beslutningen. Før den folkevalgte forsamlings godkendelse foreligger, er de øvrige lande heller ikke bundet af beslutningen.

Beslutninger truffet i overensstemmelse med denne overenskomst er bindende for Færøerne, Grønland og Åland i det omfang de tilslutter sig beslutningen i overensstemmelse med selvstyreordningerne.

ARTIKEL 64^{5,6,8}

Ministerrådet skal årligt fremlægge en beretning for Nordisk Råd vedrørende det nordiske samarbejde og en redegørelse for planerne for det fortsatte samarbejde.

Formandslandets statsminister redegør for Nordisk Råd for hovedtrækkene i samarbejdet og om regeringernes samarbejde vedrørende europæiske og andre internationale spørgsmål.

Nordisk Ministerråd skal fremlægge sit forslag til budget for Nordisk Råd til udtalelse.

Nordisk Råd kan foreslå ændrede prioriteringer inden for den af Ministerrådet angivne finansielle ramme.

Hvis ikke særlige omstændigheder kan anføres, skal Ministerrådet følge Rådets anbefalinger, når det gælder budgetdispositioner inden for den angivne finansielle ramme.

ARTIKEL 65⁵

Ministerrådet skal før hver ordinær session i Nordisk Råds plenarforsamling give Rådet meddelelse om de foranstaltninger, der er truffet i anledning af Rådets rekommandationer og andre henvendelser. Hvis en rekommandation eller anden henvendelse er rettet til en eller flere regeringer, kan sådan meddelelse i stedet gives af den eller de regeringer, hvortil rekommandationen eller henvendelsen er rettet.

ARTIKEL 66⁵

Ministerrådet fastsætter sin forretningsorden.

ARTIKEL 67⁵

Samråd mellem de nordiske landes regeringer kan foruden i Ministerrådet ske ved nordiske minister møder.

Ændring af overenskomsten

ARTIKEL 68⁵

Inden landene træffer overenskomst om ændringer i denne overenskomst, skal Nordisk Råd have lejlighed til at udtale sig.

Slutbestemmelser

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF
DEN 23. MARTS 1962

ARTIKEL 69

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i det finske udenrigsministerium.

Overenskomsten træder i kraft den første dag i den måned, der begynder nærmest efter den dag, da samtlige kontraherende parter ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret.

ARTIKEL 70

Ønsker nogen af de kontraherende parter at opsig overenskomsten, skal skriftlig meddelelse herom sendes til den finske regering, som umiddelbart skal underrette de øvrige kontraherende parter herom samt om datoen for meddelelsens modtagelse.

Opsigelsen gælder kun det land, der har indgivet den, og får gyldighed fra og med den første dag i den måned, der begynder seks måneder efter den dag da den finske regering modtog meddelelsen om opsigelsen.

Overenskomsten skal deponeres i det finske udenrigsministerium, og bekræftede afskrifter skal af det finske udenrigsministerium sendes til hver af de kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Helsingfors i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle skal have samme gyldighed, den treogtyvende marts nittenhundrede og to og tres.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 13. FEBRUAR 1971

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i Finlands udenrigsministerium.

Overenskomsten skal deponeres i Finlands udenrigsministerium, og bekræftede afskrifter skal tilstilles hver af de kontraherende parter af det finske ministerium.

Overenskomsten træder i kraft 30 dage efter den dag, hvor samtlige kontraherende parters ratifikationsinstrumenter er deponerede.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede i København den 13. februar 1971 undertegnet denne overenskomst i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 11. MARTS 1974

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsinstrumenterne skal snarest muligt deponeres i Finlands udenrigsministerium.

Overenskomsten skal deponeres i Finlands udenrigsministerium, og bekræftede afskrifter skal tilsendes hver af de kontraherende parter af det finske ministerium.

Overenskomsten træder i kraft 30 dage efter den dag, da samtlige kontraherende parters ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede i København den 11. marts 1974 undertegnet denne overenskomst i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 15. JUNI 1983

Denne overenskomst skal ratificeres, og ratifikationsdokumenterne skal snarest muligt deponeres i Finlands udenrigsministerium, der skal sende bekræftede afskrifter af overenskomsten til de øvrige kontraherende parter.

Overenskomsten træder i kraft 30 dage efter den dag, hvor samtlige kontraherende parters ratifikationsinstrumenter er deponerede.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede i Reykjavik den 15. juni 1983 undertegnet denne overenskomst i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 6. MAJ 1985

Overenskomsten træder i kraft tredive dage efter den dag, hvor samtlige kontraherende parter har meddelt det finske udenrigsministerium, at de foranstaltninger, som kræves for overenskomstens ikrafttrædelse, er gennemført.

Det finske udenrigsministerium meddeler de øvrige kontraherende parter tidspunktet for modtagelsen af disse meddelelser.

Originaleksemplaret til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, som vil oversende bekræftede kopier til de øvrige kontraherende parter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, som er behørigt bemyndiget dertil, undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Lund den 6. maj 1985 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 21. AUGUST 1991

Overenskomsten træder i kraft tredive dage efter den dag, hvor samtlige parter har givet det finske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af overenskomsten.

Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Tammerfors den 21. august 1991 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

SLUTBESTEMMELSER TIL OVERENSKOMSTEN AF

DEN 18. MARTS 1993

Overenskomsten træder i kraft tredive dage efter den dag, hvor samtlige parter har givet det finske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af overenskomsten.

Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i Helsingfors den 18. marts 1993 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

DEN 29. SEPTEMBER 1995

Overenskomsten træder i kraft femten dage efter den dag, da samtlige parter har givet det finske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af overenskomsten.

Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, som tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter deraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i København den 29. september 1995 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

[...]

Liste over fodnoter

- ¹ Ny ordlyd 1974
- ² Ny ordlyd 1983
- ³ Artiklen indsat 1974
- ⁴ Ny ordlyd 1971
- ⁵ Artiklen indsat 1971
- ⁶ Ny ordlyd 1985
- ⁷ Ny ordlyd 1991
- ⁸ Ny ordlyd 1993
- ⁹ Ny ordlyd 1995

The image is a vertical watercolor illustration. The foreground is dominated by dark, cracked, and textured rock formations, possibly representing a shoreline or a rocky bank. The background is a vast, sandy, and hazy landscape, suggesting a beach or a wide, open plain. The overall color palette is muted, with earthy tones of brown, tan, and grey, accented with some darker, almost black, tones in the rock cracks. The style is soft and painterly, with visible brushstrokes and a sense of atmospheric perspective.

Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org

ANP 2010:741
ISBN 978-92-893-2100-6